23.7.15

66a (משנה ח2) → 67a (משנה ח2)

- 1. וְנַקֵב שֵׁם ה' מוֹת יוּמָת רָגוֹם יִרְגְּמוּ בוֹ כְּל הָעַדָה כַּגַּר כְּאֶזְרָח בְּ**נָקְבוֹ שֵׁם יוּמָת:** ויקרא פרק כד פסוק טז
  2. כִּי אִישׁ אִשׁר יְקַלֵּל אֶת אָבִיו וְאָת אָמוֹ מוֹת יוּמָת אָבִיו וְאָמוֹ קַלְּל דְּ**מְיוֹ בּוֹ:** ויקרא פרק כ פסוק ט
  3. כְּי אִישׁ אוֹ אִשְׁה כִּי יִהְיָה בָּהָם אוֹב אוֹ יִדְענִי מוֹת יוּמָתוּ בָּאֶבּן יִרְגְמוּ אֹתֶם דְּ**מֵיוֹהֶם בְּם:** ויקרא פרק כ פסוק כז
  4. אֲלְהִים לֹא תְּקַלֵּל וְוָנִשִּיא בְעַמְּךּ לֹא תָאוֹ: שמות פרק כב פסוק כז פסוק כז
  5. לֹא תְּקַלֵל וְוָרָשׁ וְלְפָנְ עָוֹר לֹא תְתָּוֹ מִכְשׁל וְיָרָאתְ מֵאֱלֶהֶיף אֲנִי ה': ייקרא פרק יט פסוק יז
  5. כִּי יִהְיֶה נָּאֵך בְּתוּלָח מְאַרְשָּה לְאִישׁ וֹמְצְאָה אִישׁ בָּעִיר וְשָׁכַב עְמָה: זברים פרק כב פסוק כג
  7. כִי יִמְצֵא אִישׁ שֹׁבֶב עִם אָשָּה בְּעֻלַת בַּעַל וּמָתוּ נָּהְ שְׁנְיָהָם הָאִישׁ הַשְּׁכַב עִמָּה וּמָת הָאִישׁ אֲשֶׁר שְׁכָב עָמָה לְבָדּוֹ: זברים כבּיכה
  8. וְבָּת אִישׁ כֹּהָן כִי תָּחָל לֹזְנוֹת אֶת אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּצֵל הִייִּמְ מִּשְׁרָם וִיקרא פרק כא פסוק ט
- I מקלל אב ואם parameters of משנה ח2
  - a שם ה' only liable if he uses 'חכמים:
    - i Identity of מקלל אביו ואמו who infers from v.1 that בשם ה' must be מקלל אביו ואמו
  - b בנוי even liable if he uses כנוי
  - c ברייתא: interpreting v. 2:
    - i איש איש extends to daughters, טומטום ואנרוגינוס
    - ii כי יקלל אביו ואמו
      - 1 בי יאשיה: implies that he must curse both together; but as per end of פסוק, even if he curses just one
      - 2 אביו ואמו :ר' יונתן implies together and independently -
    - iii דמיו בו בסקילה מות יומת (compare with v. 3)
    - iv אזהרה v. 4:
      - 1 If: father was a דיין, covered under אלהים
      - 2 If: father was a נשיא, covered under נשיא בעמך
      - 3 If: father was neither, בנין אב from both הצד השווה) generates:
        - (a) "7. you are obligated to abide his rulings (but not commands i.e. not to rebel)
        - (b) גשיא. you are obligated to obey his commands (but not rulings)
        - (c) Challenge: their common denominator is their eleveated status
          - (i) Retort: קללת חרש (v. 5) disproves that, as he is lowly
          - (ii) Challenge: in that case, it is his deafness that generated the איסור
            - 1. Common denominator: they are members of the nation and we aren't allowed to curse them
            - 2. Challenge: חרש and חרש are all unsual
            - 3. Answer: אלהים in v. 4 is now unneeded (חרש+נשיא of דיין)
            - 4. Therefore: if it isn't needed for itself, apply it to אביו ואמו
              - a. Note: all of this only works if we interpret אלהים in v. 4 as חול as per ר"ע (contra מול contra אלהים) ר"ע
              - b. And: ראב"י v. 4 is אזהרה against cursing 'ה
              - - i. Challenge: perhaps the תורה only warned us against קודש
                - ii. Defense: if so, the תורה could have written לא תקל; wrote לא תקל teaching both
- II אנערה המאורסה: פסקילה): only liable (for גערה, נערה, נערה, בתולה, betrothed and still living in father's home
  - a If: two had relations with her, the first gets סקילה, the second gets חנק
  - b ברייתא: interpretation of v. 6
    - i נערה not בוגרת
    - ii בעולה not בתולה
    - iii מאורסה: not married
    - iv (בבית אביה): and not someone whose father already handed her over to agents of the בעל (for marriage)
      - 1 Note (בערה to a משנה tollows חכמים (*רב*) extend the rule of קטנה to a קטנה
        - (a) Challenge (חכמים, excluding only משנה includes משנה and follows חכמים, excluding only בוגרת?
        - (b) Answer: language of אינו חייב עד שתהא נערה implies that קטנה is excluded

- 2 Question (אי יעקב בר אדא): according to ביאה עם קטנה מאורסה, what are the consequences of ביאה עם קטנה מאורסה
  - (a) Does he: completely exclude her from the law, or just from סקילה?
  - (b) Answer: likely only excludes from סקילה
    - (i) Challenge: v. 7 implies that they must both be in the same category (of דיב (חיוב was silent
    - (ii) Challenge (to his silence): he should have responded with v. 8
      - 1. Note: this is a מחלוקת תנאים:
        - a. "ד' יאשיה. v. 7 determines they must be equally of a liable status
        - b. א ד' יינחן. v. 8 determines he may be killed without her being of a liable status
      - 2. And: he interprets v. 7 as excluding "מעשה חידודים" (without ה' יאשיה; כיאה discounts as "nothing"
        - a. and ר' יאשיה interprets v. 8 as per רבי's ruling
          - i. if 10 had ביאה with her but she's a שלא כדרכה)
          - ii. סקילה all get רבי, סקילה first gets סקילה, the rest get
- 3 Revisiting 'תחילה' and compares with v. 8 מרבי and compares with v. 8
  - (a) Explanation (שריפה gets שריפה, not a married בת כהן ארוסה, not a married בת כהן ארוסה, מריפה בינה דר"י, מריפה בינה בינה דר"י.
    - (i) Meaning: if this is her first ביאה and it was שריפה פורפה else חנק else חנק.
    - (ii) Comparison: just as there it refers to her first ביאה, so too here
  - (b) Challenge (per בכי): רבי holds like ר"מ if she marries a מסול, she gets חנק, she gets
    - (i) Meaning: if this is her first זנות (as opposed to her ביאה with ביאה else − פסולים else − חנק else − חנק
    - (ii) Comparison: just a mnemonic in both cases, it was her first illicit ביאה

III משנה יו: parameters of

- a מסית is a regular citizen; not a נביא לע"ז who gets מדיח) הנק and only one who instigates individuals not מדיח) רבים
  - i Implication: someone who seduces the many gets חנק
- b *He says*: there is "v in such-and-such a place, this is how it eats etc.
- c Contrasts: for all other חייבי מיתות, we don't hide witnesses to catch him, except for מסית
  - i If: he told two people they are the witnesses (i.e. don't need התראה)
  - ii If: he told one that one may tell him that he has friends who are also interested (to get עדים)
    - 1 But: if he was clever and wouldn't speak in front of them, we hide witnesses behind a fence and the "seduced" asks him to repeat what he told him. The target must then ask him: "how can we leave our God to worship trees and stones"? If the מסית recants all is well. I, however, he insists that this is our obligation, the ones hiding behind the fence bring him to ב"ד, and stone him.
- d Reactions that generate liability: if the listener says "I will worship", "I will go and worship", "we will go and worship"
  - i *Or*: the same with "slaughter", "burn/smoke", "libate" and "prostrate"
- e Analysis:
  - i רישא follows רישא:
    - 1 ברייתא if a נביא is ר"ש) חנק:(חכמים) סקילה מדיח
      - (a) And: if one is מדיח the many סקילה סקילה): חנק (ר"ש)
  - ii סיפא. follows בינך ונעבוד": mentions "נלך ונעבוד" so it refers to one who seduces a city (מדיחי עיר הנדחת)
  - iii Answer1 (רבים its all רישא רבנן teaches that seducing the invidual is included; רבים expands to סיפא
  - iv Answer2 (רישא: רישא calls him a הדיוט to justify "hiding witnesses" he's a "low person"
    - 1 Description: of hiding witnesses
    - 2 Story: about בן סטדא etc. see uncensored version below:

וכן עשו לבן סטדא בלוד ותלאוהו בערב הפסח בן סטדא בן פנדירא הוא אמר רב חסדא בעל סטדא בועל פנדירא בעל פפוס בן יהודה הוא אלא אמו סטדא אמו מרים מגדלא נשיא הואי כדאמרי בפומבדיתא סטת דא מבעלה